

CUPRINS

PARTEA GENERALĂ

CAPITOLUL I. CONSIDERENTE GENERALE PRIVIND PROCEDURA

PENALĂ	7
1. Noțiunea de procedură penală	7
2. Definiția și caracterele procesului penal	7
3. Fazele procesului penal	8
4. Noțiunea și obiectul dreptului procesual penal	9
5. Noțiunea și clasificarea faptelor juridice procesual penale	10
6. Noțiunea și elementele raportului juridic procesual penal	11
7. Aplicarea legii procesual penale în spațiu și în timp	12
7.1. Aplicarea legii procesual penale în spațiu	12
7.2. Aplicarea legii procesual penale în timp	13

CAPITOLUL II. PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE PROCESULUI

PENAL	15
1. Legalitatea procesului penal	15
2. Oficialitatea procesului penal	16
3. Aflarea adevărului	18
4. Rolul activ	18
5. Garantarea libertății persoanei	19
6. Respectarea demnității persoanei	20
7. Prezumția de nevinovăție	21
8. Garantarea dreptului la apărare	22
9. Limba în care se desfășoară procesul penal	23
10. Egalitatea persoanelor în procesul penal	23
11. Operativitatea procesului penal	23
12. Dreptul la un proces echitabil	24

CAPITOLUL III. PARTICIPANȚII LA PROCESUL PENAL

1. Organele judiciare	25
1.1. Organele de cercetare penală	25
1.2. Ministerul Public	27
1.3. Instanțele judecătorești	32
2. Părțile	34
2.1. Inculpatul	35
2.2. Partea vătămată	37
2.3. Partea civilă	38

2.4. Partea responsabilă civilmente	42
2.5. Succesorii, reprezentanții și substituții procesuali	43
3. Apărătorul	45
3.1. Asistența juridică a învinutului sau a inculpatului	45
3.2. Drepturile apărătorului	46
3.3. Asistența juridică a celorlalte părți	47
4. Alte persoane	47

CAPITOLUL IV. COMPETENȚA ORGANELOR JUDICIARE PENALE

1. Competența	49
1.1. Competența materială	49
1.1.1. Competența materială a organelor de cercetare ale poliției judiciare	49
1.1.2. Competența materială a Ministerului Public	50
1.1.3. Competența materială a instanțelor civile de judecată	52
1.1.4. Competența materială a instanțelor militare de judecată	55
1.2. Competența personală	56
1.2.1. Competența personală a organelor de cercetare penală	56
1.2.2. Competența personală a Ministerului Public	56
1.2.3. Competența personală a instanțelor judecătorești	57
1.3. Competența teritorială	59
1.3.1. Competența teritorială pentru infracțiunile comise în țară	59
1.3.2. Competența pentru infracțiunile săvârșite în străinătate	60
1.4. Competența funcțională	61
1.4.1. Competența funcțională a organelor de cercetare ale poliției judiciare	61
1.4.2. Competența funcțională a Ministerului Public	61
1.4.3. Competența funcțională a instanțelor de judecată	62
1.5. Competența specială	63
1.6. Competența excepțională	63
2. Prorogarea de competență	63
2.1. Conexitatea	64
2.2. Indivizibilitatea	64
2.3. Chestiunile prealabile	66
2.4. Schimbarea încadrării juridice	66
2.5. Disjungerea	67
2.6. Autocontrolul competenței	67
3. Remediile procesuale	68
3.1. Incompatibilitatea	69
3.2. Abținerea	71
3.3. Recuzarea	71
3.4. Strămutarea judecății cauzei penale	72
3.5. Desemnarea altei instanțe pentru judecarea cauzei	74

CAPITOLUL V. ACȚIUNILE

1. Acțiunea penală	75
1.1. Punerea în mișcare a acțiunii penale	76
1.2. Exercițarea acțiunii penale	77

1.3. Împiedicarea punerii în mișcare a acțiunii penale	77
1.4. Stingerea acțiunii penale.....	81
2. Acțiunea civilă.....	82
2.1. Punerea în mișcare a acțiunii civile	83
2.2. Exercițarea acțiunii civile	84
2.3. Soluționarea acțiunii civile în procesul penal.....	85
CAPITOLUL VI. MĂSURILE PROCESUALE	87
1. Măsurile preventive	87
1.1. Reținerea.....	94
1.2. Obligarea de a nu părăsi localitatea	95
1.3. Obligarea de a nu părăsi țara	96
1.4. Arestarea preventivă	96
1.4.1. Arestarea învinuitului	96
1.4.2. Arestarea inculpatului.....	98
1.4.3. Dispoziții speciale privind arestarea preventivă a minorilor	104
1.4.4. Dispoziții speciale pentru persoanele juridice	106
1.5. Liberarea provizorie	106
1.5.1. Liberarea provizorie sub control judiciar	106
1.5.2. Liberarea provizorie pe cauciune.....	107
1.5.3. Dispoziții comune privind soluționarea cererii de liberare provizorie sub control judiciar sau pe cauciune (articolele 160 ⁶ - 160 ¹⁰ C. pr. pen.).....	108
1.5.4. Revocarea liberării.....	110
2. Măsurile de ocrotire.....	110
3. Măsurile de siguranță.....	111
4. Măsurile asigurătorii.....	112
4.1. Sechestrul	112
4.2. Inscricția ipotecară	113
4.3. poprirea.....	113
4.4. Contestarea măsurilor asigurătorii.....	114
4.5. Restituirea lucrurilor.....	114
4.6. Restabilirea situației anterioare	114
CAPITOLUL VII. ACTELE PROCESUALE ȘI PROCEDURALE COMUNE	115
1. Cererea.....	116
2. Citarea.....	116
2.1. Locul de citare	117
2.2. Înmanarea citației	117
2.3. Dovada de primire a citației și procesul-verbal de predare a citației	118
3. Mandatul de aducere.....	119
3.1. Comunicarea unor acte procedurale	120
3.2. Modificarea actelor procedurale.....	120
CAPITOLUL VIII. INSTITUȚII LEGATE DE ACTELE PROCESUALE ȘI PROCEDURALE	122
1. Termenele	122
1.2. Consecințele nerespectării termenelor.....	124

1.3. Calculul termenelor substanțiale	124
1.4. Calculul termenelor procedurale	124
1.5. Prorogarea termenelor	125
1.6. Acte considerate ca făcute în termen	125
2. Sancțiunile	125
2.1. Inexistența	126
2.2. Decăderea	126
2.3. Inadmisibilitatea	126
2.4. Nulitatea	126
2.5. Amenda judiciară	127
3. Cheltuielile judiciare	129
3.1. Plata cheltuielilor judiciare avansate de stat	129
3.2. Plata cheltuielilor judiciare făcute de părți	130
CAPITOLUL IX. PROBAȚIUNEA	132
1. Obiectul probațiunii	132
1.1. Reguli generale privind administrarea probelor	134
2. Mijloacele de probă	135
2.1. Declarațiile învinuitului sau ale inculpatului	136
2.2. Declarațiile părții vătămate, părții civile și ale părții responsabile civilmente	139
2.3. Declarațiile martorilor	139
2.3.1. Calitatea de martor	140
2.3.2. Audierea martorilor	141
2.3.3. Protejarea martorilor	141
2.3.4. Audierea martorilor sub 16 ani în anumite cauze	143
2.3.5. Valoarea probantă	144
2.4. Confruntarea	144
2.5. Înscrierile	144
2.6. Interceptările și înregistrările audio sau video	146
2.6.1. Înregistrarea convorbirilor	146
2.6.2. Înregistrările de imagini	149
2.7. Alte înregistrări	149
2.8. Martorii asistenți	149
2.9. Mijloacele materiale de probă	150
2.10. Ridicarea de obiecte și înscrieri	150
2.11. Percheziția	151
2.11.1. Percheziția domiciliară	151
2.11.2. Percheziția corporală	153
2.12. Constatarea tehnico-științifică și constatarea medico-legală	154
2.13. Expertizele	155
2.14. Cercetarea la fața locului	158
2.15. Reconstituirea	159
2.16. Folosirea interpreților	159
3. Comisia rogatorie	160
4. Delegarea	161

PARTEA SPECIALĂ

CAPITOLUL I. URMĂRIREA PENALĂ	165
1. Sesizarea organelor judiciare penale	165
1.1. Sesizarea organelor de urmărire penală	165
1.1.1. Moduri generale de sesizare a organelor de urmărire penală	165
1.1.2. Moduri speciale de sesizare a organelor de urmărire penală	168
1.2. Sesizarea instanței de judecată	171
1.2.1. Rechizitoriul	171
2. Actele premergătoare	172
2.1. Procesul-verbal de consemnare a actelor premergătoare	174
2.2. Neînceperea urmăririi penale	174
2.3. Actele premergătoare efectuate de investigatorii sub acoperire	177
3. Urmărirea penală	180
3.1. Organele de urmărire penală	181
3.2. Actele organului de urmărire penală	181
3.3. Locul efectuării actelor de urmărire penală	182
3.4. Cercetarea penală	182
3.5. Urmărirea penală efectuată personal de procuror	182
3.6. Supravegherea exercitată de procuror în activitatea de urmărire penală	183
3.7. Modalități de exercitare a supravegherii asupra actelor de cercetare penală	184
4. Desfășurarea urmăririi penale	185
4.1. Începerea urmăririi penale	185
4.2. Efectuarea urmăririi penale	186
4.2.1. Efectuarea urmăririi penale față de învinuit	186
4.2.2. Efectuarea urmăririi penale față de inculpat	187
4.3. Suspendarea urmăririi penale	188
4.4. Finalizarea urmăririi penale	188
4.4.1. Soluțiile procesuale de netrimiteră în judecată	188
4.4.2. Trimiterea în judecată	191
4.5. Prezentarea materialului de urmărire penală	191
4.6. Terminarea urmăririi penale	192
4.6.1. Terminarea urmăririi penale fără punerea în mișcare a acțiunii penale	192
4.6.2. Terminarea urmăririi penale cu acțiunea penală pusă în mișcare	192
4.7. Trimiterea în judecată	193
4.8. Reluarea urmăririi penale	194
4.9. Plângerea împotriva actelor și măsurilor de urmărire penală	195
CAPITOLUL II. JUDECATA	198
1. Principiile specifice fazei de judecată	198
1.1. Publicitatea ședinței de judecată	198
1.2. Principiul contradictorialității	199
1.3. Principiul nemijlocirii	199
1.4. Principiul oralității	199

2. Gradele de jurisdicție, etapele judecării și stadiile procesuale.....	200
3. Reguli comune privind judecata	200
3.1. Pregătirea ședinței de judecată	200
3.2. Reguli privind ședința de judecată.....	202
4. Reguli privind soluționarea cauzei	206
4.1. Deliberarea	206
4.2. Luarea hotărârii.....	206
4.3. Minuta.....	206
4.4. Pronunțarea hotărârii	207
4.5. Redactarea și semnarea hotărârii	207
4.6. Categoriile de hotărâri judecătorești.....	208
CAPITOLUL III. JUDECATA ÎN PRIMĂ INSTANȚĂ	209
1. Măsuri premergătoare.....	210
2. Ședința de judecată	210
3. Cercetarea judecătorească.....	211
3.1. Începerea cercetării judecătorești	212
3.2. Incidente ivite în cursul cercetării judecătorești	213
3.2.1. Restituirea cauzei la procuror	213
3.2.2. Schimbarea încadrării juridice.....	214
3.2.3. Extinderea obiectului judecării	215
3.3. Terminarea cercetării judecătorești.....	216
3.4. Dezbaterile judiciare.....	216
3.5. Terminarea ședinței de judecată	217
4. Deliberarea și hotărârea instanței	217
4.1. Soluții privind latura penală	218
4.2. Soluții privind latura civilă a cauzei	219
4.3. Sentința penală.....	220
4.4. Comunicarea hotărârii	222
5. Judecata în cazul recunoașterii vinovăției	222
CAPITOLUL IV. JUDECATA ÎN CĂILE DE ATAC	224
1. Clasificarea căilor de atac.....	224
2. Apelul	225
2.1. Hotărârile supuse apelului	225
2.1.1. Deciziile nu pot fi atacate cu apel.....	225
2.1.2. Sentințele	225
2.1.3. Încheierile	226
2.2. Titularii dreptului de apel	226
2.3. Declararea apelului.....	227
2.4. Termenul de declarare a apelului.....	228
2.5. Repunerea în termen	228
2.6. Apelul peste termen.....	228
2.7. Renunțarea la apel	229
2.8. Retragera apelului.....	229
2.9. Efectele apelului	229

2.9.1. Efectul suspensiv	230
2.9.2. Efectul devolutiv.....	230
2.9.3. Neagravarea situației în propriul apel.....	232
2.9.4. Efectul extensiv	232
2.10. Judecarea apelului.....	232
2.11. Soluțiile la judecata în apel.....	234
2.11.1. Hotărârea instanței de apel.....	235
2.11.2. Efectele deciziei.....	236
2.12. Rejudecarea cauzei după desființarea hotărârii atacate cu apel.....	236
3. Recursul.....	237
3.1. Hotărârile penale supuse recursului.....	237
3.2. Persoanele care pot face recurs.....	238
3.3. Termenul de declarare a recursului.....	239
3.4. Instanțele de recurs	239
3.5. Motivele de recurs	239
3.6. Efectele recursului	241
3.7. Judecarea recursului	243
3.8. Măsuri pregătitoare.....	243
3.9. Soluțiile în recurs.....	245
3.10. Rejudecarea cauzei după casare.....	246
CAPITOLUL V. CĂILE EXTRAORDINARE DE ATAC	247
1. Contestația în anulare	247
1.1. Cazurile contestației în anulare.....	247
1.2. Introducerea contestației în anulare	249
1.3. Judecarea contestației în anulare	249
2. Revizuirea.....	250
2.1. Hotărârile supuse revizuirii	250
2.2. Cazurile de revizuire.....	251
2.3. Titularii cererii	252
2.4. Cererea de revizuire.....	252
2.5. Procedura soluționării revizuirii	253
2.6. Revizuirea în cazul hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului.....	255
2.7. Revizuirea în cazul deciziilor Curții Constituționale.....	256
3. Recursul în interesul legii.....	256
CAPITOLUL VI. EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR PENALE	259
1. Punerea în executare a hotărârilor penale.....	259
1.1. Dispoziții generale privind executarea hotărârilor penale	259
1.2. Momentul la care hotărârile judecătorești penale rămân definitive.....	260
2. Instanța de executare	261
3. Punerea în executare a hotărârilor judecătorești	261
3.1. Punerea în executare a pedepselor principale.....	261
3.1.1. Punerea în executare a pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață	261
3.1.2. Punerea în executare a pedepsei închisorii cu executare la locul de muncă	263

3.1.3. Punerea în executare a amenzii penale	263
3.2. Punerea în executare a pedepselor complementare	263
3.2.1. Punerea în executare a interzicerii exercițiului unor drepturi	264
3.2.2. Punerea în executare a degradării militare	264
3.3. Punerea în executare a măsurilor de siguranță	264
3.3.1. Punerea în executare a obligării la tratament medical	264
3.3.2. Punerea în executare a măsurii internării medicale	265
3.4. Măsuri de siguranță provizorii	266
3.4.1. Punerea în executare a măsurii de siguranță a interzicerii unei funcții sau profesii și a măsurii de siguranță a interzicerii de a se afla în anumite localități	266
3.4.2. Punerea în executare a expulzării	267
3.4.3. Punerea în executare a confiscării speciale	268
3.4.4. Punerea în executare a interdicției de a reveni în locuința familiei pe o perioadă determinată	268
3.5. Punerea în executare a dispozițiilor privind înlocuirea răspunderii penale	268
3.6. Punerea în executare a dispozițiilor prin care s-au aplicat sancțiunile prevăzute în articolul 18 ¹ C. pen.	269
3.7. Punerea în executare a amenzii judiciare și a cheltuielilor judiciare avansate de stat	269
3.8. Punerea în executare a dispozițiilor civile din hotărâre	269
3.8.1. Restituirea lucrurilor și valorificarea celor neridicate	269
3.8.2. Înscrierile declarate false	270
3.8.3. Despăgubirile civile și cheltuielile judiciare	270
3.9. Schimbări în executarea unor hotărâri	270
3.9.1. Revocarea sau anularea suspendării executării pedepsei	270
3.9.2. Revocarea sau anularea executării pedepsei la locul de muncă	271
3.9.3. Revocarea unor măsuri de siguranță	272
3.9.4. Înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață	272
3.9.5. Alte modificări de pedepse	272
3.9.6. Înlocuirea pedepsei amenzii	272
3.9.7. Liberarea condiționată	272
3.9.8. Înlocuirea și reducerea executării pedepsei pentru militari	273
3.10. Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață	274
3.11. Întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață	275
3.12. Înlăturarea sau modificarea pedepsei	276
3.13. Procedura la instanța de executare	277
3.13.1. Contestația la executare	277

CAPITOLUL VII. PROCEDURI SPECIALE

1. Urmărirea și judecarea unor infracțiuni flagrante	279
1.1. Constatarea infracțiunii și urmărirea penală	280
1.2. Judecata în cazul infracțiunilor flagrante	281
2. Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice	283
2.1. Punerea în executare a pedepsei amenzii	285

2.2. Punerea în executare a pedepsei complementare a pedepsei dizolvării persoanei juridice	285
2.3. Punerea în executare a pedepsei complementare a suspendării activității sau a uneia dintre activitățile persoanei juridice	285
2.4. Punerea în executare a pedepsei complementare a interzicerii de a participa la procedurile de achiziții publice	285
2.5. Punerea în executare a pedepsei complementare a închiderii unor puncte de lucru	286
2.6. Punerea în executare a pedepsei complementare a afișării hotărârii de condamnare sau a difuzării acesteia	286
3. Procedura în cauzele cu minori	287
3.1. Reguli speciale pentru faza de urmărire penală	287
3.2. Reguli speciale pentru faza judecătii	287
3.3. Punerea în executare a măsurilor educative aplicabile minorilor	288
3.3.1. Muștrarea	288
3.3.2. Libertatea supravegheată	288
3.3.3. Internarea într-un centru de reeducare	289
3.3.4. Internarea într-un institut medical-educativ	289
4. Procedura dării în urmărire	289
5. Procedura reabilitării judecătorești	292
5.1. Cererea de reabilitare	293
5.2. Judecarea cererii de reabilitare	294
6. Procedura de reparare a pagubei materiale sau a daunei morale în cazul condamnării pe nedrept sau al privării ori restrângerii de libertate în mod nelegal	296
7. Procedura în caz de dispariție a înscrisurilor judiciare	297
7.1. Înlocuirea înscrisului dispărut	298
7.2. Reconstituirea înscrisului	298
8. Asistența judiciară internațională	298
8.1. Rejudecarea în caz de extrădare sau predare în baza unui mandat european de arestare	299
8.2. Predarea în baza unui mandat de arestare	300
8.3. Rejudecarea în caz de extrădare sau predare în baza unui mandat european de arestare	301
8.4. Recunoașterea și executarea hotărârilor penale străine sau a altor acte judiciare străine	301
8.5. Executarea hotărârilor penale și a actelor judiciare române în străinătate	302
BIBLIOGRAFIE	303